

Bir 'Habur' da Akdamar'da! AKP'nin kilise açılımı da PKK açılımına benzer yönde ilerliyor

Kiliselere oluk oluk para akıtan AKP, St. Paul ve Sümela'nın ardından Van'daki Akdamar Kilisesi'ni de 95 yıl sonra ayine açtı. Yaklaşık 2.5 saat süren ayine 5 bin Ermeni gelirken, olağanüstü güvenlik önlemi alındı.

Ayini yöneten Türkiye Ermenileri Patrikliği Genel Vekili Aram Ateşyan, "Bizim için önemli olan, müze statüsünde korunan kilise binasının gelecek nesillere aktarılması. Kiliseyi restore eden hükümete müteşekkiriz" dedi.

AKP iktidarının kilise açılımından destek alan Ermeniler, Van'daki Akdamar kilisesi'nde 95 yıl aradan sonra ayin düzenledi. Türkiye Ermenileri Patrikliği Genel Vekili Aram Ateşyan'ın yönettiği ayin, kilise bahçesinde toplanan din adamlarının topluca kiliseye girmesiyle saat 11.00'de başladı. Kilisede yaklaşık 2 saat boyunca, koro eşliğinde ilahiler ve dualar okundu. İncil'den de bazı bölümlerin okunduğu ayinde, Ateşyan'ın konuşması sonrası dışarı çıkan din adamları, bir süre daha dua ve ilahi okumayı sürdürdü. Ayin, Ateşyan'ın da aralarında yer aldığı din adamları tarafından yapılan seramoni sonrası tamamlandı.

5 bin kişi katıldı

Yaklaşık 2.5 saat süren ayin sırasında, kilise bahçesine çıkan din adamları, ellerindeki lokma şeklindeki ekmek parçalarını, cemaate dağıttı. Bazı cemaat üyeleri, kilise bahçesindeki haç önünde hatıra fotoğrafı çektirdi. Bazı kişiler de kilisenin arka kısmında oluşturulan özel bölümde mum yakıp dua etti. Ayin sırasında, iç mekan darlığından dolayı kilise dışında bekleyen katılımcılar, ellerinde tuttıkları ahşap haç sembolü ile dev ekrandan ayini izledi. Van Valisi Münir Karaloğlu da ayini helikopterle izledi. Türkiye'deki Ermeni cemaati üyelerinin de aralarında bulunduğu yaklaşık 5 bin kişinin katıldığı ayini, 148 yerli, 63 yabancı basın mensubu izledi.

Ermenistan Patrikliği katılmadı

Patrik Aram Ateşyan, okunan ilahiler ve duaların ardından yaptığı konuşmada, kutsal haçın yüceltilişinin kutlandığı bu günlerde, uzak diyarlardan gelerek, kutsal haçın adını taşıyan Akdamar Kilise'sinde toplandıklarını belirtti. Ateşyan "Bugün bu kilisede dua etmenin ve 11 asırlık bir ruhani geleneğe paydaş olmanın mutluluğunu yaşıyoruz" dedi. Ayine katılmayan diğer Ermeni kiliselerini de eleştiren Ateşyan, "Gönül isterdi ki, Türkiye Ermenileri Patriği Mesrop Mutafyan da aramızda olsaydı, ama gelmedi" dedi. Ermenistan Patrikliği Eçmiyazin, daha önce Akdamar ayinine katılacağını ve iki temsilci göndereceğini açıklamıştı.

Haç kubbeye dikilecek

Ancak, patriklik, kilisenin çatısına takılmak üzere İstanbul'dan gönderilen haçın takılmasının ayin sonrasına bırakılması üzerine katılmama kararı aldı. Ayin için İstanbul'dan getirilen haçın da en kısa zamanda kilisenin kubbesine yerleştirileceğini anlatan Ateşyan, ayinin düzenlenmesine olanak sağlayan aralarında Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay ve Van Valisi Münir Karaloğlu'nun da bulunduğu Türk yöneticilere teşekkür etti.

550 polis görev aldı

Akdamar Kilisesi'nde 95 yıl aradan sonra yapılan ayin için Van'a gelen Hristiyanlar, teknelerle adaya taşındı. Sabah 07.30 sıralarında Van merkeze 45 kilometre uzaklıkta bulunan Gevaş ilçesindeki Akdamar İskelesi'ne gelen ve aralarında Türkiye Ermeni Patrikliği Ruhani Meclis Başkanı Başrahip Tatul Anuşyan'ın da bulunduğu din adamları ile konuklar, teknelere alındı. 20 dakikalık tekne yolculuğunun ardından adaya ulaşan konuklar adaya getirildi. Ayin dolayısıyla Van Emniyet Müdürlüğü adada sivil giyimli 50 polis görevlendirdi. İskele çevresinde ise 500 polis görev aldı. Emniyet Müdürlüğü bünyesinde hizmet veren dedektör köpeği "Lady" ise iskele ve adada bomba aradı. Jandarma Komutanlığı ile Sivil Savunma Müdürlüğüne ait botlar ve Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi'nden 7'si uzman 30 sağlık görevlisi ayin dolayısıyla adada bulunduruldu. Sağlık ekibinin yanı sıra Sağlık Müdürlüğüne ait hava ambulansı da hazır bekletildi.

Tarihte 'tecavüz adası'ydı

AKP'nin ihya ettiği Akdamar Kilisesi'nin önemi, işgal yıllarında bölgedeki Müslüman kadınları Akdamar'a kaçırıp namuslarına leke süren Ermeni çetecilerin torunları için çok büyük. 1. Dünya Savaşı sonrası Rusların silahlarını alarak Türklere saldıran Ermeniler, kilisenin de üzerinde bulunduğu adayı 'Türk kadınlarına tecavüz' adasına çevirmişti. Yüzlerce Müslüman kadın, bu zillete dayanamayıp gölde intihar etmişti. Kilise, Ermeni Vaspurakan Kralı I. Gagik

tarafından 915-921 yılları arasında Keşiş Manuel'e inşa ettirildi. Kilise adını her yıl eylül ayının ikinci pazarına denk gelen "Surp Haç" yortusundan alıyor. Ayrıca 1895 yılına kadar burası, Ermeni Patrikliği'nin merkeziydi. Ancak siyasi nedenlerden dolayı 1951 yılında dönemin hükümeti, kilisenin yıkılmasına karar verdi. Bu yıkım kararı, yapılan müdahalelerle rafa kaldırıldıktan sonra bu tarihi kilise de adeta kaderine terk edildi. Kilise, AKP iktidarının Ermeni açılımıyla Kültür Bakanlığı tarafından 2005-2007 yılları arasında 1.5 milyon dolarlık bir yatırımla restore edildi. 2007 yılında kilise "anıt-müze" olarak açıldı. Daha sonra Van Valiliği'nin girişimleriyle kilisede yılda bir kez ayin yapılmasına izin verildi.

Erivan'da Ermenilerden Türkiye aleyhine protesto

Van'ın Akdamar adasındaki kilisede, dün binlerce Ermeni'nin katılımıyla ayin düzenlenirken Ermenistan'ın başkenti Erivan'da, Ermenileri ikiye bölen bu ayin, protesto edildi. Panorama.am'a göre, Erivan'daki "Soykırım Anıtı" yakınlarında gerçekleşen gösteride eyleme katılanlar, "Akdamar Kilisesi'ndeki Türk gösterisini" protesto ederken "Türkiye yükümlüklerini yerine getir", "Kilisemizi, bize ödünç verme" yazılı pankartlar taşıdı. Ermeni medyasına göre, Akdamar'daki ayin, Ermenileri böldü. Ermenilerin ikiye bölünmesinin Ermenistan'da ciddi kaygı yarattığı belirtiliyor.

Propaganda girişimi

Kimi Ermeniler, Akdamar'daki ayine destek verirken kimileri de şiddetle karşı çıktı. Van'daki ayini eleştirenler, Akdamar Kilisesi'nin kubbeye haçın yerleştirilmemesine de tepki gösterdi. Erivan'daki eylemin öncülüğünü yapan "Ermeni Soykırımı Müzesi ve Enstitüsü", Akdamar'daki ayin için "Türk hükümetinin propaganda girişimi" dedi.

Ermeni kamuoyu 2'ye bölündü

News.am ise, Ermeni kamuoyunun ikiye bölündüğünü ifade ederek "Ermenilerin bir kısmını, Türkiye'nin imajını düzeltmeye çalıştığını belirtip, Akdamar'daki etkinliğin boykot edilmesinden" yana tutum alırken diğer bir kısmının ise, ayın etkinliğine katılımı, Ermeni kiliselerinin de onarılmasına kapı aralanacağı gerekçesiyle savunduğunu aktardı. 20.9.2010 Yeniçağ